

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Et Monachis sancti Benedicti supra Padum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

344 Epistolarum Innocentij III.

litteras impetrare quarum auctoritate in appellationis causa legitimè procedatur; ita quòd si appellans in causa voluerit appellationis procedere, oportebit eum agere sub judice sic obtento, nisi possit eum legitimè recusare. Quòd si agere noluerit appellans, appellatus nihilominus potest prolequi caulam ipsam, maximè si ex dilatione sibi sentiat imminere gravamen. Superior quoque iudex si videat ex dilatione periculum imminere, potest & debet neutro prosequente appellationem occurrere, ut periculum evitetur. Puta, si à sententia lata super confirmatione alicuius electi fuerit provocatum, & utraque pars velit * usque ad annum prosecutio- nem appellationis differre, potest utique immo deber iudex superior, ad quem fuerat appellatum, * tempus prouidè moderari, ne gregi dominico diù defit cura pastoris. Ex iis igitur consultationi vestra neveritis esse responsum, quia per posteriores litteras non derogatur prioribus legitimè impetratis, per quas ad confirmandum vel infirmandum sententiam prævia potest ratione procedi. Datum Viterbij vii. Idus Iulij, anno duodecimo.

ABBATI ET MONACHIS
sancti Benedicti supra Padum.

*Epiſt. 81.
Super elec-
tione, viſitatio-
ne, & corre-
ctione.*

* In Ballario
Cluniac. mini-
strio

V Enientibus ad apostolicam sedem di-lectis filiis S. monacho Cluniacensi & H. monasterij vestri procuratoribus, idem S. proposuit coram nobis quòd cùm monasterium vestrum à felicis recordationis Gregorio Papa prædecessore nostro Hugoni Cluniacensi Abbatì & successoribus ejus fuerit dudum commissum, ut in ejus gubernatione atque custodia potestatem haberent & studium procreationis impenderent, ac obcunte Abbatē ipsius loci, eorum diligentia providerent ut in loco regiminis juxta beati Benedicti regulam persona subrogaretur idonea, & quicquid in monasterio ad augmentum & observantiam monasticae religionis instituti vel emendari etiam oportet, eorum semper dispositione ac * magisterio impleretur, prout in felicis memorie Lucij & Clementis prædecessorum nostrorum authenticis afferunt contineri, vos Abbatī Cluniacensi & Ecclesiæ suæ obedientiam & reverentiam subrahentes, super premissis & aliis graves eis injurias irrogatis, à sua & Ecclesiæ suæ subjectione vos ac monasterium vestrum subrahere molientes; vos quoque, filij monachi, Abbatem vobis eligere non veremini absque Abbatī Clunia-

cens & fratrum suorum conniventia & consensu. Procurator verò monasterij vestri proposuit ex adverso quòd cùm monasterium ipsum ad jus & proprietatem Ecclesiæ Romanæ pertineat, & per privilegia Pontificum Romanorum fuerit ab antiquo libertate donatum, dicto Cluniacensi Abbat vel Ecclesiæ suæ respondere vel subesse in aliquo minimè tenebat, quin immo ad fratres ejusdem loci tam dispositio quam Abbatis electio pertinebat, adiens insuper quòd etiā jus aliquod prædictorum privilegiorum intuitu Cluniacensi Ecclesiæ competierit, illud penitus est absorptum, cùm haec tenus neglexerit ut eiis & monasterium supradictum longissimo tempore plena fuerit libertate gavimum. Proposuit insuper monasterium vestrum super capitulis prænortatis per bona memoriae Eugenij Papæ prædecessoris nostri sententiam * absolutum. Cùm ergo super iis & quibusdam alios procuratores ipsi non desinerent altercari, & per venerabiles fratres nostros Iohannem Sabinensem & Nicolaum Tusculanum Episcopos de mandato nostro de amicibili fuerit compositione tractatum, nobis mediantibus dénum inter procuratores ipsos hujusmodi compotitio intervenit, ut cùm in monasterio vestro fuerit Abbatis electio celebranda, fratres ejusdem loci absque requisitione Abbatis & conventus Cluniacensis personam idoneam regulariter sibi eligant in Abbatem; qui si concorditer electus extiterit, munus benedictionis accipiat & libere admittret, nulla super iis ab Abbatē vel conventu Cluniacensi licentia expedita; ita videlicet quòd is qui fuerit in Abbatem electus, infra spatum primi anni duos vel unum fratres cum suis litteris ad Abbatem & conventum Cluniacense transmittat, in quibus eidem Abbatē & successoribus suis super observantia monastici ordinis obedientiam repromittat, & tunc Cluniacensis Abbas per se vel alium ad monasterium vestrum accedat, ab Abbatē ipsius loci corporalem super ordinis observantia obedientiam recepturus, vel transmissas sibi litteras, si maluerit, in testimonium obedientiae sibi promissæ reservet. Quòd si Abbatis electio fuerit in discordia celebrata, pro dirimendo hujusmodi dissensionis articulo ad sedem apostolicam recurritur. Vos quoque de quadriennio in quadriennium aliquem ex confratribus vestris ad Cluniacense Capitulum destinatis, qui audiat & recipiat quæ ibidem fuerint super observantia ordinis constituta. Præterea quolibet

quolibet quadriennio Cluniacensis Abbas duos ex fratribus suis ad visitandum monasterium vestrum mittat; quibus decenter ac benignè receptis, ab eodem monasterio moderata procuratio tribuatur, & ipsi Abbaris ejusdem loci consilio requisito corrigan si quid in ipso monasterio circa monachos & conversos aliasque personas corrigendum invenerint, & statuant quod circa eos fuerit statuendum; si vero aliquid corrugendum invenerint in Abbatie, ad Romanum Pontificem illud referant, & sicut ipse mandaverit, in ejus correctione procedant. Cum autem Cluniacensis Abbas ad monasterium vestrum accesserit, Abbas ejusdem ei tamquam patri Abbatii cedat in choro, Capitulo, & in mensa. Abbas vero Cluniacensis in membris corriget quod fuerit corrugendum; si quid forte in Abbatis persona correctione dignum invenerit, id ad aures Romani Pontificis perferre proceret, ut juxta beneficium ejus in ipso negotio procedatur. Praterea Cluniacensis Abbas ad monasterium vestrum accedens, viginti quinque equitatus & triginta personis, fratres vero cum illuc causa visitationis accesserint, quatuor equitatus & sex personis tantummodo sint contenti. Ut igitur in perpetuum compositio superscripta de procuratorum assensu facta inviolabiliter obseretur, nos eam auctoritate apostolica confirmamus, statuentes ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis infringere &c. usque incursum. Datum Viterbij 111. Idus Iulij, anno duodecimo.

*NOBILI VIRO PETRO
Duci & populo Venetorum.*

Quoniam iuxta sententiam Salomonis meliora sunt amici verbora quam oscula inimici, cum ista correctionem, illa vero deceptionem inducent, non debetis ferre molestie si quando nos: qui de corde puro & conscientia bona & fide non facta vestram diligimus civitatem, vos arguimus & corripimus in spiritu lenitatis; quia non indignationis, sed dilectionis est argumentum, eo quod pater filium quem diligit corripit, & Deus quos amat arguit & castigat; maximè cum ad hoc ex apostolicæ servitutis officio teneamur, juxta quod docet Apostolus dicens: *Argue, obsecra, increpa in omni patientia & doctrina.* Mores igitur obsequiorum quæ apostolicæ sedi civitas vestra reverenter impendit & beneficiorum quæ apostolica sedes civitati

Tom. II.

vestrae grataanter indulxit, gemimus & dolimus illam intervenisse materiam quæ non finit ad praesens ut preces quas nobis multotiens porrexistis pro paleo destinando Abbatii sancti Felicis, quem vos Iadertinum Praesulem appellatis, cum nostra possimus admittere honestate, propter excessum quem in divina majestatis offendam, apostolicæ sedis injuriam, & terræ sanctæ jaeteram in * Iadertinæ civitatis excidio commisisti. Et certè nisi correctionem vestram ex paternâ benignitatâ affectu voluntarem haec tenus expectare, potuissimus quidem ex canonici juris rigore in eo vos punire quo peccastis, subtrahendo patriarchatui vestro metropolim Iadertinam, quam ei apostolica sedes propter vestrum subjecit honorem. Adhuc autem experiri volentes si hujusmodi plaga medicinali possimus arte curare, disposuimus ad vos nuntium dirigere speciale, sicut dilectus filius B. nuntius vester, vir utique providus & fidelis, pio nobis suggestus affectu, per quem efficacius viva voce nostrum vobis beneplacitum exponamus; quatinus si cor vestrum gratia divina tetigerit ut propriam non excusetis sed accusetis offendam, satisfactionem congruam exhibendo, & in iis & in aliis quæ dignè duxeritis postulanda mereamini exaudiri. Quocirca devotionem vestram rogandam duximus & monendam, obsecrantes in Domino quantum in ejus vos humilantes conspectu qui exaltat humiles & deponit elatos, ad satisfaciendum ei vestros animos inclinetis, recepturi ab ipso & gratiam in presenti & gloriam in futuro. Datum Viterbij Idibus Iulij, anno duodecimo.

* Vide gesta
Inno. III. cap.
86. 89. 90.

*GUIDONI SVBDIAONO
& Capellano nostro.*

Auditis & intellectis arrestationibus & allegationibus universis in quaestione quam venerabilis frater noster Iohannes Albanensis Episcopus contra te moverat de Ecclesia sancti Laurentij posita in territorio civitatis Novinæ, te ab ipsis imputatione de fratum nostrorum consilio decrevimus absolvendum, cum nobis per testes constiterit quod idem Episcopus tibi concessit Ecclesiam memoratam. Ut autem haec nostra diffinitio perpetuam obtineat firmitatem, eam auctoritate apostolica confirmamus & presentis scripti patrocinio communimus, statuentes ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ diffinitionis & confirmationis infringere vel ei &c. usque incursum.

*Epi. 84.
Confirmatus
ei Ecclesia S.
Laurentij.*

X x